

Tørke eller ferievej

■ SOM VAR DET en sportsbegivenhed, er der nu ved at komme spænding ind i høsten. Som alle andre landmænd, skrev vi i slutningen af juni – lykkeligt uvidende om fremtiden – at nu kunne det næsten ikke kunne gå galt med høsten. Det kan det næsten heller ikke med frøhøsten, hvor der til de tidlige arter har været et forrygende høstvejr.

DER ER IMIDLERTID ingenting, der er helt gratis. Prisen for det gode vejr her i begyndelsen af vinterbyghøsten, frøhøsten og hvem ved, måske den første del af vinterraphøsten, skal jo betales. Det gulner umådeligt kraftigt på både hvedemarkerne og vårbygmarkerne. Især sidstnævnte, hvor det efterhånden er svært at mobilisere optimisme nok til at fylde kernerne tilstrækkeligt. Fortsætter tørken vil sandjordslandmændene med vandingsanlæg og kapacitet til også at vande korn, blive dem, vi alle misunder.

HOS RIGTIGT MANGE landmænd med vandingsanlæg står kartofler og græsmarker, de skal i gang efter 2. slæt dog foran i køen efter kunstig regn. Tilmed vil nogle landmænd blive ramt af det vandingsmaksimum, der må anvendes efter princippet om et rullende tre års gennemsnit.

TIL DE MEST vandhungrende er der ikke meget hjælp at hente i afvandingskanalerne og drængrøfterne, hvor der heller ikke er meget vand. Og den smule vand, der kan hentes her, hvis der altså foreligger en vandindvindingstilladelse herfra, er bestemt heller ikke rig på næringsstoffer. Det viser de drænvandsundersøgelser, der nu er samlet og bearbejdet af Videncentret for Landbrug.

DEN LYKKE, DE ferieramte danskere oplever, hvis de er blevet hjemme i Danmark, perspektiverer den danske administration af overfladevand. Skal vi holde vandet tilbage fremfor at sende det hurtigst muligt ud i havet, bør vi vel lade det gøre nytte på højtliggende marker fremfor at lade det medvirke til forsumpning. Når formålet alligevel ikke kan opfyldes med vådområders denitrifikation af den simple grund, at der ikke er noget kvælstof af betydning, der kan udsættes for denitrifikation. Lad os i endnu højere grad end nu få lov til at returnere det N-fattige drænvand til kulturplanterne gennem endnu flere vandingstilladelser fra afvandingskanaler og vandløb, der er etableret som afvandingsgrøfter. Det er fornuftigt vandadministration under stærkt svingende klimaforhold.

VAND-ADMINISTRATION
Lad os i endnu højere grad end nu få lov til at returnere det N-fattige drænvand til kulturplanterne gennem endnu flere vandingstilladelser fra afvandingskanaler og vandløb, der er etableret som afvandingsgrøfter

”

Mindre nedbør skyld i højere kvælstofkoncentration i drænvand

Resultater fra drænvandsundersøgelsen 2012/13 er nu klar. Den gennemsnitlige kvælstofkoncentration i drænvand var på landsplan cirka 20 procent højere end sidste år.

AF LASSE EGE PEDERSEN

■ Resultaterne af årets drænvandsundersøgelse er nu klar.

Landmænd og konsulenter har således på 397 ud af i alt 503 prøvesteder udtaget mindst tre prøver af drænvand fra dræn, drænbrønde og drængrøfter i månederne november, januar og marts.

Det er væsentligt flere prøvesteder end ved målingerne sidste år.

Den gennemsnitlige kvælstofkoncentration i drænvand på de 397 prøvesteder var på landsplan 8,0 mg N pr liter. Det er cirka 20 procent over koncentrationen ved målingerne i 2011/12.

Ifølge Videncentret for Landbrug, der står for drænvandsundersøgelsen, kan den højere koncentration skyldes en mindre nedbørsmængde i forhold til sidste år i vintermånederne.

Gennemsnittet dækker samtidig over en stor variation mellem lokaliteter, og koncentrationerne varierede mellem 0,4 og 28,2 mg N pr. liter.

Der måles relativt høje koncentrationer i Østjylland, Himmerland, på Sjælland, Fyn og øerne, mens der måles relativt lave koncentrationer i Vestjylland, Thy og Nordjylland. Denne forskel kan skyldes forskelle i landskabstype og nedbørsmønster, forklarer Videncentret i sine konklusio-

Landmænd har i månederne november, januar og marts taget mindst tre prøver af drænvand fra eksempelvis drænbrønde som denne. (Foto: Jacob Lund-Larsen)

ner til dette års drænvandsundersøgelse.

Afgrøde har betydning

Afgrøden på arealet har også indflydelse på kvælstofkoncentrationen i drænvandet. Der måles højere koncentrationer i drænvand på arealer med majs og vinterraps efterfulgt af vintersæd, end hvor der er for eksempel korn efterfulgt af bar jord, vintersæd eller efterafgrøder.

Lave drænvandskoncentrationer måles typisk på arealer med roer eller græs.

- Det er dog også værd at bemærke, at der på arealer med korn efterfulgt af vin-

terraps, efterafgrøder eller udlæg kun blev målt lidt lavere koncentrationer end på arealer med korn efterfulgt af bar jord eller vintersæd. Der er således ikke nogen tydelig effekt af efterafgrøder på kvælstofkoncentrationen i drænvandet, lyder det i konklusionerne.

Ingen effekt

På trods af stigningen i forhold til de målinger landbruget foretog sidste år af drænvandet, så viser dette års undersøgelse forsat lavere koncentrationer af kvælstof, end hvad der er fundet i tidligere undersøgelser, og hvad

der stadig måles i landovervågningsoplandene.

Landbruget har flere gange brugt drænvandsundersøgelserne som argument for, at der er masser af steder, hvor nedsat kvælstofdeling og efterafgrøder ingen miljømæssig effekt har overhovedet.

Miljøminister Ida Auken (SF) har dog hidtil, til landbrugets store fortrydelse, afvist at anvende konklusionerne fra landbrugets drænvandsundersøgelser til at ændre virkemidlerne i vandplanerne.

lasse@effektivtlandbrug.dk
telefon 63 38 25 34

Effektivt Landbrug

Landbrugets erhvervsavis | hver dag...

ABONNEMENT:

BENT YNDAL
Direkte telefon 63 38 25 58

HANNE GOMMESEN
Direkte telefon 63 38 25 49

abonnement@effektivtlandbrug.dk